Lietas Nr. C16097113

Arhīva Nr. C-0254-14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2014. gada 12. februārī

Jēkabpils rajona tiesas tiesnese L. Bārbale, izskatotrakstveida procesā civillietu **SIA „Ātrais kredīts"** mazā apmēraprasībā pret **/pers. C/** par naudas piedziņu,

konstatēja:

prasītājs SIA „Ātrais kredīts" (turpmāk - Prasītājs) iesniedzis tiesā mazā apmēra prasību pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk - Atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 27.jūlijā Atbildētājs Prasītāja mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildījis reģistrācijas formu, apliecinājis, ka piekrīt Kredītlīguma noteikumiem (Kredīta līguma kopējie noteikumi, kuru AKST kods ir /kods/) (turpmāk - Noteikumi) un apstiprinājis reģistrāciju, un no sava norēķinu konta /konta numurs/ uz Prasītāja kontu AS „Swedbank" /konta numurs/ veicis reģistrācijas maksājumu Ls 1 apmērā.

Atbildētājs izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprinājis, saņēmis no Prasītāja Kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. Prasītājs 2009.gada 27.jūlijā pārskaitījis pieprasīto kredītu Ls 100 apmērā uz Atbildētāja norādīto bankas kontu, nosakot atmaksas termiņu 20 dienas, kas ir līdz 2009.gada 17.augustam, un procentus par Kredīta lietošanu, kas par 20 dienām ir Ls 20 saskaņā ar Noteikumu 3. punkta „Līguma slēgšanas kārtība" apakšpunktiem 3.2.2. - 3.2.6. un Aizdevuma speciālajiem noteikumiem.

2009.gada 18.augustā Atbildētājs veicis kredīta procentu iemaksu Ls 20 apmērā, pagarinot kredīta procentu iemaksu Ls 20 apmēra, pagarinot kredīta atmaksas termiņu par 20 dienām (līdz 07.09.2009.).

Noteiktajā termiņā Atbildētājs aizdevumu nav samaksājis, kā arī nav veicis kredīta procentu summas samaksu.

Tādējādi Atbildētājs uz prasības iesniegšanas dienu nav atmaksājis Prasītājam parāda pamatsummu Ls 100.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu un Noteikumiem Atbildētājam ir pienākums maksāt arī nolīgto Kredīta procentu summu par Kredīta lietošanu. Prasītājs ar Atbildētāju vienojušies, ka Kredīta procentu summa par Kredīta pamatsummas lietošanu ir Ls 20 par 20 dienām (par laiku no 27.07.2009. līdz 17.08.2009.). 2009.gada 18.augustā Atbildētājs veicis kredīta procentu iemaksu Ls 20 apmērā, pagarinot kredīta atmaksas termiņu par 20 dienām (līdz 07.09.2009.). Taču turpmāk Atbildētājs nav veicis kredīta procentu iemaksas, līdz ar to Atbildētājs kredīta procentu summas parāds ir Ls 1311 (par periodu no 18.08.2009. līdz 28.02.2013.). Bet sakarā ar to, ka procentu pieaugums nedrīkst būt lielāks par pamatsummu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja Aizdevuma procentus Ls 100 apmērā.

Atbildētājs savas saistības, saskaņā ar minētajiem Noteikumiem, noteiktajā termiņā nav izpildījis. Līdz ar to, saskaņā ar Noteikumu 8. punktu „Noslēguma noteikumi", apakšpunktu 8.2. Prasītājs nosūtījis vairākus atgādinājumus, paziņojumus, brīdinājumus uz Atbildētājas norādīto elektroniskā pasta adresi. Atbildētājs nav paziņojis Prasītājam par adrešu maiņu (ja tāda ir notikusi), nav reaģējis uz Prasītāja nosūtītajiem brīdinājumiem un līdz prasības iesniegšanai tiesā neuzskatījis par vajadzīgu doto aizdevumu atmaksāt norādītajā termiņā, kā arī nav centies vienoties ar Prasītāju par citiem atmaksas termiņiem.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs nav veicis kredīta atmaksu, Prasītājs, saskaņā ar Noteikumu 5.1. punktu uzsācis aprēķināt līgumsodu 2 % apmērā no laikā neapmaksātās Kredīta summas par katru nokavēto dienu. Atbildētājs ir kavējis 1291 dienu (no 08.09.2009. līdz 28.02.2013.).

Tā kā Atbildētājs saistības nav pildījis labprātīgi, Prasītājs vērsies pret Atbildētāju, iesniedzot tiesā divus pieteikumus par saistības

piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, un Prasītājam radušies zaudējumi Ls 10,50 apmērā, tas ir, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja.

Atbildētāja parāds uz prasības iesniegšanas dienu sastāda Ls 410,50,kas sastāv no:

1) kredīta parāda Ls 100,

2) kredīta procentiem Ls 100,

3) līgumsoda Ls 200,

4) zaudējumiem Ls 10,50.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 1401., 1402., 1403., 1587., 1590., 1716., 1717., 1720. panta 2. punktu, 1721., 1724., 1756., 1763., 1773., 1775., 1943. pantu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja visu prasības summu Ls 410,50, un visus tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdz noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās kredīta summas Ls 100, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi. Prasītājs lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu Atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā.

Saskaņā ar 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētāja nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis, iebildumus pret pieteikumu nav cēlis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Lietu tiesa 2014.gada 12.februārī izskata rakstveida procesā, par ko pusēm 2013.gada 2.decembrī nosūtīts paziņojums (lietas 37.lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, bet apmierināma daļēji, un proti: pilnībā apmierināms prasījums daļā par galvenā parāda un līgumisko procentu piedziņu, bet prasībā par līgumsoda piedziņu apmierināma daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to, ka Līgums noslēgts tiesīgi, līdz ar ko, saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tas uzliek līdzējiem par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Ar lietā iesniegtajiem 2009.gada 27.jūlija Kredīta līguma kopējiem noteikumiem (lietas 12. – 13.lapa), Aizdevuma līguma speciāliem noteikumiem (lietas 14.lapa) un maksājuma uzdevumu Nr.217 (lietas 18.lapa), Prasītājs pierādījis Atbildētāja parādsaistību esamību.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda Ls 100 apmēru, jo Atbildētājs tiesā nav iesniedzis parāda samaksas pierādījumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.panta noteikumiem pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844. p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1763. panta 1. punkts nosaka, ka procentu pieaugums apstājas: 1) kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tādējādi, ņemot vērā to, ka aizdevuma pamatsumma ir Ls 100, tiesa atzīst, ka procenti par aizdevuma lietošanu un kredīta atmaksas kavējumu piedzenami kredīta pamatsummas apmērā, tas ir Ls 100 apmērā, kā to lūdz arī Prasītājs.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Kredīta līguma 5.1. punktu puses vienojās, ka ja kredīta ņēmējs neveic kredīta atmaksu kredīta atmaksas dienā, tas maksā kreditoram līgumsodu 2 % apmērā no laikā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Kredīta līguma 5.3. punktā noteikts, ka ja kredīta ņēmējs savlaicīgi neatmaksā kredītu vai tā daļu un /vai kredīta maksājumu ilgāk nekā astoņpadsmit kalendāra dienas no kredīta vai tā daļas atmaksas dienas, kredīta ņēmējs papildus maksā kreditoram līgumsodu Ls 20 .

Kā izriet no prasības pieteikuma, Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu Ls 2582 apmērā par 1291 dienu, samazinot to līdz Ls 200.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa izspriež civillietas saskaņā ar likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, Latvijas Republikas saistošiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību normām, kā arī ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2013. gada 12. marta spriedumā, lietā Nr. SKC-108/2013 ir atzinis, ka no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta vienpadsmitās daļas izriet, ka, pat neesot prasībai par kāda līguma noteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesai uzdots šādu noteikumu nepiemērot, ja tas ir netaisnīgs no patērētāju tiesību viedokļa un izšķirot civiltiesisko strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011. gada 12. janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC-25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1 % apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram - viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu ,,pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā Kredīta līguma 5.1. punktā pielīgts līgumsods 2 % dienā un, ja nokavējums būtu aprēķināts par vienu gadu, tad līgumsods ievērojami pārsniegtu pamatparādu.

Tā kā lietā nodibināts fakts, ka Atbildētājs ir kavējis ar Līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka Atbildētājam Civillikuma 1716. panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu.

Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720. panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1. pantu, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenams līgumsods 10 % apmērā no prasītās pamatparāda summas jeb Ls 10 (Ls 100 x 10 %) apmērā.

No lietās materiāliem secināms, ka ne līdz prasības celšanas dienai tiesā, ne līdz prasības izskatīšanai tiesā Atbildētājs parādu nav samaksājis, iebildumus pret prasību nav cēlis.

Prasītājs lūdz arī piedzīt no Atbildētāja zaudējumus Ls 10,50 apmērā.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneša 2011.gada 24.maija un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2012.gada 25.aprīļa lēmuma Prasītāja pieteikumi par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret Atbildētāju atstāti bez izskatīšanas. Ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi katrā lietā Ls 5,25 apmērā (kopā Ls 10,25) ir procesuāli izdevumi, kuru apmaksas kārtību reglamentē civilprocesuālās normas.

Civillikuma 1773. pants nosaka, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvaramā vara.

Tiesa atzīst, ka izdevumi Ls 10,50 apmērā nevar tikt atzīti par zaudējumiem Civillikuma 1773. panta izpratnē, un to rašanās ir saistīta ar Prasītāja brīvprātīgu izvēli, realizēt savas Civilprocesa likuma 406.^{1} pantā paredzētās tiesības un iesniegt pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, nevis tie cēlušies Atbildētāja darbības rezultātā. Tiesu praksē atzīts, ka jautājums par tiesas izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesību normām *(Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2009. gada 21. janvāra spriedums lietā Nr. SKC-6).*

Tādējādi tiesa atzīst, ka ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 10,50 apmērā Prasītājam nav atlīdzināmi kā zaudējumi un prasība daļā par zaudējumu Ls 10,50 apmērā piedziņu ir noraidāma.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014.gada 1.janvāri un *Euro*ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro.*

Euro ieviešanas kārtības likuma 4. pantā noteikts, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR=0,702804 LVL.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka Prasītāja prasība ir apmierināma daļēji un no Atbildētāja piedzenama kopējā parāda summa 298,80 *euro* (Ls 210) apmērā, tai skaitā: pamatparāds 142,29 *euro* (LVL 100), procenti 142,29 *euro* (Ls 100), līgumsods 14,23 *euro* (Ls 10).

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem, daļēji apmierinot prasību, daļēji apmierināms arī

Prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu no Atbildētāja. Prasītāja labā no Atbildētāja piedzenama valsts nodeva proporcionāli prasības apmierinātajai daļai - 71,14 *euro* (Ls 50) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (Ls 3,30).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu un 42. pantu no Atbildētāja valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,08 *euro* (Ls 0,76) apmērā, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda Ls 4,06 (lietas 2. lapa), bet Prasītājs, iesniedzot prasību tiesā, samaksājis tikai Ls 3,30.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 199., 41., 195., 204.[1],250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu **SIA „Ātrais kredīts"**, reģistrācijas numurs 40103183139, pamatparādu 142,29 *euro* (Ls 100), procentus 142,29 *euro* (Ls 100), līgumsodu 14,23 *euro* (Ls 10), kopā 298,80 *euro* (Ls 210), tiesas izdevumus: valsts nodevu 71,14 *euro* (Ls 50), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (Ls 3,30), **kopējā summā 374,64 *euro*** (trīs simti septiņdesmit četri *euro* 64centi) **(Ls 263,30**), iemaksājot minēto summu Prasītāja norēķinu kontā LV41HABA0551021740568, AS „Swedbank", pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, **valsts ienākumos** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **1,08** *euro* (viens *euro* 8 centi) (Ls 0,76).

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā pēc tā stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt SIA „Ātrais kredīts" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas - 142,29 *euro* (Ls 100), sākot ar sprieduma spēkā stāšanos dienu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnese **L. Bārbale**